ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державного університету
«Житомирська політехніка»
01 вересня 2021 р. № 517/од

Ректор

Віктор ЄВДОКИМОВ

СТРАТЕГІЯ ЩОДО АДАПТАЦІЇ ДО ЗМІНИ КЛІМАТУ ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

[X] Контрольний примірник

[ ] Врахований примірник

Погоджено Вченою радою
Державного університету
«Житомирська політехніка»
01 вересня 2021 р., протокол № 4

Житомир
2021

1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Державний університет «Житомирська політехніка» (Університет) є студентоцентрованим університетом, осередком сучасних знань, освіти, технологій та інноваційних рішень, що розвиває лідерів змін, об’єднаних спільними цінностями та культурними сенсами. Серед базових постулатів візії Університету є забезпечення екологічної безпеки, фінансової та енергетичної незалежності, базуючись на принципах сталого розвитку в щоденній діяльності та стратегічному плануванні.

Глобальна зміна клімату стала однією з найнагальніших екологічних проблем, що зашкоджує екологічній безпеці світу, країні, міста. Порівняно з іншими глобальними екологічними проблемами, кліматичну проблему відрізняє особливо складний багатокомпонентний характер. Зміна клімату зачіпає майже всі природні та економічні системи. Ця взаємодія між зміною клімату та біорізноманіттям, деградацією земель, лісами, хімічними речовинами та відходами, а також міжнародними водами вказує на важливість визнання наслідків зміни клімату у всьому, що ми робимо. Вона тією чи іншою мірою впливає на всі сфери людської діяльності, і фахівці, які працюють у різних галузях, повинні володіти знаннями та бути здатними брати до уваги аспекти зміни клімату.

Усвідомлюючи роль закладів вищої освіти у формуванні національних та регіональних політик з урахуванням цілей сталого розвитку, а саме пріоритетної 13 цілі «Боротьба зі зміною клімату», **метою Стратегії** щодо адаптації до зміни клімату Університету (далі – Стратегія) є популяризації та впровадження інструментів дбайливого ставлення до навколишнього природного середовища, раціонального використання енергетичних ресурсів та впровадження заходів з адаптації до зміни клімату.

2. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ СТРАТЕГІЇ

Цілі цієї Стратегії узгоджуються і з стратегічною візією, яка визначена у Стратегії екологічного розвитку Житомирської політехніки.

Основними цілями щодо адаптації до зміни клімату Університету є:

Ціль 1. Врахування впливу зміни клімату у загально-організаційній та адміністративно-господарській діяльності Університету.

Завданнями є:

- створення на базі кафедри екології Університету дослідницького центру екологічного розвитку, одним із завдань якого є вивчення питань зміни клімату, а саме: модернізація та розвиток транспортної логістики, підвищення кліматичної стійкості існуючих та нових будівель, споруд, підтримка захисної і стабілізуючої функцій екосистем (лісові насадження) тощо (за активної участі студентства);
- впровадження кліматично розумного підходу управління, який передбачає: забезпечення стійкого і кліматично розумного управління земельними, водними ресурсами і біорізноманіттям; впровадження технологій, практик і процесів для адаптації до змін клімату.

Ціль 2. Запобігання зміні клімату через скорочення викидів та збільшення поглинання парникових газів.

Завданнями є:

- стимулювання запровадження енергоефективних і ресурсозберігаючих технологій;
- заходи щодо заліснення, озеленення території навколо Університету;

- заходи для формування енергоощадного ланцюжка доданої вартості (підвищення енергоефективності обладнання, зменшення використання викопного палива);
- збільшення обсягу використання відновлювальних джерел енергії.

Ціль 3. Посилення наукового забезпечення у сфері адаптації до зміни клімату.

Завданнями є:

- вивчення кращих світових технологій і практик, у тому числі інтелектуальних, що враховують кліматичні аспекти, і сприяння отриманню практичного доступу до них;
- активізація залучення науковців для проведення спеціальних досліджень для забезпечення міжнародних вимог щодо змін клімату.

Ціль 4. Підвищення обізнаності, рівня освіти, підготовки кадрів у сфері адаптації до зміни клімату.

Завданнями є:

- оновлення навчальних планів та програм темами зі зміни клімату, проведення інформаційно-просвітницьких та медіа заходів;
- поширення знань щодо енерго- та ресурсозбереження.

3. ОСНОВНІ ЗАХОДИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

У загально організаційній та адміністративно-господарській діяльності:

- підвищувати ефективність використання електричної та теплової енергії;

- інвестувати у розвиток відновлюваних джерел енергії та стмулювати збільшення припливу інвестицій через активізацію всіх доступних форм і методів їх фінансування, зокрема через приєднання до міжнародних програм грантової, технічної та іншої спеціальної допомоги, механізми бюджетної державної та муніципальної допомоги, активізацію самофінансування тощо.;
- прагнути до зменшення впливів на довкілля від автотранспорту шляхом: розроблення та запровадження заходів з мінімізації впливу на довкілля власного автотранспорту університету; оптимізації планування навчального процесу з урахуванням потреб щодо переїздів персоналу та осіб, що навчаються; підтримання застосування екологічного транспорту (забезпечення умов для використання велосипедів), розроблення та запровадження інших рішень, спрямованих на зменшення впливів на довкілля від автотранспорту;
- враховувати екологічні аспекти та застосовувати принципи екологічного (сталого) будівництва при облаштуванні території кампусу Університету;
- співпрацювати з питань зміни клімату з органами влади, науковими, освітніми та іншими установами та зацікавленими сторонами на місцевому, регіональному, національному та міжнародному рівнях.

В освітній діяльності:

- здійснювати підготовку фахівців з вищою освітою, аспірантів та докторантів у сфері екології, охорони навколишнього середовища та сталого природокористування, які повинні володіти знаннями та бути здатними брати до уваги аспекти зміни клімату;
- включати в програми навчальних дисциплін питання, що присвячені зміні клімату (відповідним ризикам, боротьбі зі зміною клімату, адаптації до кліматичних змін);
- включати до навчальних планів за спеціальностями додаткові дисципліни за вибором, що присвячені зміні клімату;

- включати питання, що присвячені зміні клімату в програми підвищення кваліфікації Університету.

У науковій діяльності:

- розвивати існуючі та започаткувати нові напрями наукових досліджень і розробок з питань, що присвячені зміні клімату, зокрема, які мають міждисциплінарний характер та орієнтовані на потреби суспільства;
- враховувати та мінімізувати негативні наслідки зміни клімату, що можуть бути спричинені проведенням досліджень і розробок, або використанням їх результатів;
- співпрацювати з органами державної влади та місцевого самоврядування щодо надання консультаційних і наукових послуг, виконання науково-дослідних проєктів, розробки програм тощо у сфері зміни клімату.

У позанавчальній діяльності:

- проведення заходів для науково-технічного персоналу, здобувачів освіти та широких верст населення з популяризації знань щодо проблем зміни клімату, а також результатів власних досліджень і розробок;
- проведення цільових заходів та підтримання волонтерських ініціатив екологічного спрямування, зокрема тих, в яких беруть участь співробітники університету та здобувачі освіти.

4. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

Джерелами фінансування заходів з реалізації Стратегії є кошти Університету, його підрозділів та кошти з інших джерел, у тому числі міжнародної технічної допомоги та коштів міжнародних фінансових організацій, не заборонених законодавством.

5. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Реалізація Стратегії дасть можливість:

- удосконалити екологічну політику у сфері адаптації до зміни клімату і посилити інституційну спроможність для її реалізації;
- наблизити Україну щодо дотримання взятих зобов’язань за Рамковою конвенцією ООН про зміну клімату та іншими міжнародними угодами у сфері зміни клімату, Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Ключовою ціллю кліматичної політики держави визначено скорочення викидів парникових газів на 65 % до 2030 р., заплановано не пізніше 2060 р. досягти кліматичної нейтральності;
- збільшити обсяг поглинання парникових газів шляхом здійснення заходів заліснення та ефективного землекористування;
- посилити спроможність місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування до розроблення та здійснення заходів із запобігання зміні клімату у сфері адаптації та підвищення стійкості до зміни клімату;
- забезпечити системне наукове, методологічне та освітянське супроводження всіх аспектів діяльності у сфері адаптації до зміни клімату;
- підвищити рівень обізнаності громадянського суспільства з усіма аспектами проблеми зміни клімату та сприяти підвищенню рівня участі громадськості у прийнятті управлінських рішень у сфері адаптації до зміни клімату.

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	ПРІЗВИЩЕ Власне ім’я отримувача	Підпис отримувача	Примітки

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ з/п	ПРІЗВИЩЕ Власне ім’я	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа/сторінки (пункту)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	змінеого	заміненого	нового	анульованого			

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЙ

№ з/п	ПРІЗВИЩЕ Власне ім’я	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності